

Sag C-6/04

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber mod Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland

»Traktatbrud — direktiv 92/43/EØF — bevaring af naturtyper —
vilde dyr og planter«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat J. Kokott fremsat den 9. juni 2005 . . . I - 9020
Domstolens dom (Anden Afdeling) af 20. oktober 2005 . . . . . I - 9056

Sammendrag af dom

1. *Miljø — bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter — direktiv 92/43 — gennemførelse uden lovgivning — grænser — forvaltning af fælles eje — medlemsstaternes punktlige gennemførelse nødvendig*
(Art. 249, stk. 3, EF; Rådets direktiv 92/43, art. 11, art. 12, stk. 4, og art. 14, stk. 2)

2. *Miljø — bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter — direktiv 92/43 — særlige bevaringsområder — forpligtelse til undgå forringelse af naturtyper og levesteder for arter — rækkevidde*
(Rådets direktiv 92/43, art. 6, stk. 2)
3. *Miljø — bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter — direktiv 92/43 — særlige bevaringsområder — medlemsstaternes forpligtelser — vurdering af et projekts virkninger på en lokalitet — udgangspunkt for forpligtelsen til at foretage en vurdering*
(Rådets direktiv 92/43, art. 6, stk. 3)
4. *Miljø — bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter — direktiv 92/43 — beskyttelse af arter — undtagelser — streng fortolkning — undtagelser, som er uforenelige med direktivet — tilsidesættelse af såvel de foranstaltninger til beskyttelse af arter, der er nævnt i direktivets artikel 12 og 13, som undtagelserne i direktivets artikel 16*
(Rådets direktiv 92/43, art. 12, 13 og 16)

1. Selv om det ikke er absolut nødvendigt for gennemførelsen af et direktiv i national ret, at direktivets indhold formelt og ordret gentages i udtrykkelige og specielle lovbestemmelser, og selv om det med hensyn til direktivets indhold kan være tilstrækkeligt, at der foreligger en generel retlig ramme, er det på betingelse af, at denne retlige ramme giver en sikker hjemmel for, at direktivet anvendes fuldt ud på en tilstrækkelig klar og præcis måde. I denne henseende må karakteren af den bestemmelse i direktivet, som traktatbrudssagen vedrører, fastslås nærmere i hvert enkelt tilfælde for at kunne afgøre omfanget af medlemsstaternes forpligtelse til at gennemføre direktivet.

gen af det fælles eje er betroet medlemsstaterne på deres respektive territorier. Det følger heraf, at medlemsstaterne inden for rammerne af direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, som opstiller komplicerede og tekniske regler på miljørettens område, er særligt forpligtede til at påse, at deres lovgivning til sikring af dette direktivs gennemførelse er klar og præcis, herunder de væsentlige forpligtelser til overvågning og kontrol, der er pålagt de nationale myndigheder i medfør af direktivets artikel 11, artikel 12, stk. 4, og artikel 14, stk. 2.

En punktlig gennemførelse har imidlertid en særlig betydning, når forvaltning-

(jf. præmis 21, 22, 25 og 26)

2. For gennemførelsen af artikel 6, stk. 2, i direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, der forpligter medlemsstaterne til at undgå forringelse af naturtyper og levesteder for arter i de særlige bevaringsområder, kan det være nødvendigt at træffe såvel foranstaltninger, der tilsigter at imødegå udefrakommende menneskeskabte skader eller forstyrrelser, som foranstaltninger, der har til formål at bremse den naturlige udvikling, der kan forringe bevaringsstatus for de forskellige arter og naturtyper i nævnte områder.

(jf. præmis 33 og 34)

3. Artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter gør kravet om en vurdering med hensyn til virkningerne af en plan eller et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for forvaltningen af en lokalitet i de særlige bevaringsområder, betinget af, at der er en sandsynlighed eller en risiko for, at planen eller projektet påvirker den omhandlede lokalitet væsentligt. Navnlig under hensyn til forsigtighedsprincippet er der følgende en

risiko for, at det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at en plan eller et projekt kan påvirke den omhandlede lokalitet væsentligt.

(jf. præmis 54)

4. Artikel 16 i direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, der nøjagtigt fastlægger de betingelser, hvorunder medlemsstaterne kan fravige bestemmelserne vedrørende beskyttelsen af arter i direktivets artikel 12-15, litra a) og b), skal fortolkes indskrænkende. Desuden udgør direktivets artikel 12, 13 og 16 et sammenhængende sæt af normer, der har til formål at sikre beskyttelsen af bestande af de omhandlede arter, således at enhver fravigelse, der er uforenelig med dette direktiv, udgør en tilsidesættelse af såvel de forbud, der er fastsat i direktivets artikel 12 eller 13, som af reglen om, at der kan gives adgang til fravigelser i overensstemmelse med samme direktivs artikel 16.

(jf. præmis 111 og 112)